

”צעדים ראשונים לקראת תיזה” סדנת מחקר לסטודנטיות שנה א'

סמסטר א' + ב' התשע"ב 2011/12

ימי רביעי בין השעות 18-20 (ראו מועדי מפגשים בהמשך)

מנחה: ד"ר מיכל רום
rom.michal@gmail.com

מטרת הסדנא:

התכנית ללימודי מיגדר הנה תכנית בין-תחומית אליה מגיעות סטודנטיות מתחומי ידע מגוונים הנמצאות בשלבים מקצועיים שונים. מכיוון שהמטלות של תואר מחקרי שונות מאלו הנדרשות במסגרת התואר הראשון, ניסיון השנים הראה כי יש צורך "ליישר קו" עבור כל הסטודנטיות ביחס לדרישות הקיימות בעולם האקדמי, ובפרט ביחס לכתיבה וקריאה אקדמית הנחוצות לשם ביצוע מחקר ראוי.

לפיכך הסדנא מיועדת לסטודנטיות בראשית לימודיהן במסלול המחקרי, ומטרתה לציידן בכלים הבסיסיים הנדרשים לכל תלמיד/ת מחקר ולכל חוקר/ת. במסגרת הסדנא לא נעסוק בתכנים של סוגי ידע שונים, אלא בדרכים שונות לאיסוף, עיבוד וייצור של ידע.

רשימת הנושאים בהם נעסוק בסדנא:

1. קריאה אקדמית - עיבוד טקסט אקדמי כבסיס לכתיבה אקדמית.
2. כתיבה באופן כללי - תקניות המשפטים ובהירותם; מבנה הפסקה וחלוקה נכונה לפסקאות; קישור בין פסקאות ויצירה של טיעונים רציפים ומובנים; כתיבה אינטגרטיבית והשוואתית.
3. כתיבה אקדמית - אמירת דברים בשם אומרם, או העיקרון של יושר אינטלקטואלי; ההכרח לבסס כל אמירה/קביעה/טענה וכד'; סגנון הכתיבה הנהוג באקדמיה; הגשת עבודה אקדמית.
4. כללי ההפניה והרישום הביבליוגרפי - כללי הציטוט השונים במדעי הרוח ובמדעי החברה.
5. מבנה עבודה אקדמית - מבוא ומרכיביו; גוף העבודה ומרכיביו; הסיכום; הכללים ליצירתם של ראשי פרקים לעבודה ושל חלוקה תמטית/קטגוריאלית.
6. כללי עבודה עם מקורות אקדמיים - זיהוי מקורות אקדמיים; אבחנה בין מקורות ראשוניים למשניים; שימוש במאגרי מידע; כללי הניתוח של טקסטים אקדמיים; עבודה עם ריבוי טקסטים.

דרישות הסדנה:

נוכחות במפגשים והשתתפות פעילה.
הגשת כל המטלות בסדנא - במהלך השנה יינתנו 5 מטלות שמטרתן לאפשר לכן להתנסות בסוגיות הנדונות (איסוף מידע, קריאה, סיכום ועיבוד חומר, כתיבה ורישום ביבליוגרפי נכון) ולכוון אתכן בתהליך הלמידה הנדרש בסוגיות אלו.

שעות קבלה:

ימי רביעי לפני או אחרי המפגשים בתיאום מראש באמצעות דוא"ל אל – rom.michal@gmail.com.

ביבליוגרפיה מומלצת:

בירנבוים, מ. (1993). **מי מפחד מעבודת מחקר**. מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור: תל-אביב.
ברג, י. (1998). **לוגיקה ישומית, מדריך לעקרונות הטיעון**. מכון ברנקו וייס לטיפוח החשיבה: ירושלים.
הרפז, י. (1995). **עורך. חשיבה ביקורתית, מאגנס, האוניברסיטה העברית, ירושלים**. הוצאת רכס: אבן יהודה.

וולפה, ע., ועמית, ע. (2006). **לכתוב עבודת מחקר**. אוניברסיטת תל אביב. הוצאת דיונון: תל אביב.
יזרעאלי, א. (1999). **המדריך המלא לכתובה אקדמית**. י.ח.ל: רמת גן.

[גרסא אלקטרונית ב- <http://www.biu.ac.il/SOC/so>]

סלע, ר. **כללי ציטוט ביבליוגרפי APA** (מדעי החברה)

[גרסה אלקטרונית ב- <http://info.smkb.ac.il/home/home.exe/2217/5257>]

פולמן, ש. (1977). **במעגלי העיון הלימודי**. הוצאת רכס: אבן יהודה.

צינדלר, ד. (1995). "טכניקות כתיבה" בתוך **אקט הכתיבה**.

[גרסה אלקטרונית ב- <http://www.amalnet.k12.il/sites/commun/library/newspaper/comi0450.htm>]

[<http://www.aber.ac.uk/media/Documents/act/act.html>] הטקסט המקורי באנגלית נמצא ב-

The Chicago Manual of Style, 15th Edition, Chicago: University of Chicago Press, 2003.

[גרסא אלקטרונית http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html]

מקור נוסף באינטרנט על מגוון שיטות רישום ביבליוגרפי:

[<http://www.kinneret.ac.il/lib/internet/Citation%201.htm>]

בנוסף לאלו יחולקו בבוא העת בכיתה ו/או באמצעות המייל מאמרים שונים לצורכי התרגילים.

תכנית המפגשים בסדנא לאורך השנה

מפגש 1: הסבר על מטרות הסדנא ועל תכנית המפגשים 9.11.11

תיאור מסלול הלימודים ותהליך ההתפתחות הצפוי של סטודנטית לתואר שני בלימודי מגדר - תיאור שלבי העבודה ותחנות עיקריות בדרך: מתי צריך לעשות מה ואיך, תוך מתן דגש על מגוון המשאבים המוצעים לסטודנטית בדרכה להשיג מטרות אלו, ותיאום ציפיות ביחס למקומם של בעלי התפקידים השונים בתהליך (הסטודנטית, המזכירות, סגל ההוראה, ראש החוג, המנחים, ועוד).

מפגש 2: סוגי מקורות מידע ודרכים להערכתם 16.11.11

בשיעור זה נכיר יותר לעומק את סוגי מקורות המידע העומדים לרשותנו בעולם האקדמי - ספרים, ספרים ערוכים, ספרי לימוד, כתבי עת ועוד ונלמד להבדיל בין מקורות מדעיים ומקורות מידע פופולרי. נדון גם בדרכים להערכת מקורות מידע באינטרנט.

מפגש 3: כללי ההפניה והרישום הביבליוגרפי 30.11.11

הסבר על שיטות רישום ביבליוגרפי שונות (APA ו-MLA) ומתן הנחיות מפורטות על פי כללי ה-APA בדגש על צורות ההפניות בגוף העבודה ו/או בהערות שוליים; הצגה של תוכנות לניהול ביבליוגרפיה. מטלה מס' 1: האחדה של 5 פריטים ביבליוגרפיים (הפריטים יינתנו בכיתה) ועריכתם כרשימה ביבליוגרפית מסודרת על פי כללי ה-APA לסטודנטיות שעוסקות בתחומי מדעי החברה או על פי כללי ה-Chicago Manual of Style לסטודנטיות שעוסקות בתחומי מדעי הרוח.

מפגש 4: מהי קריאה אקדמית? 7.12.11

לימוד כללים ראשוניים של ניתוח מאמר אקדמי: כותרת המאמר ומשמעותה, התקציר, מבנה המאמר, הבחנה בין עיקר לטפל, זיהוי ההשערות, חילוץ טענה מרכזית. מטלה מס' 2: קריאה וניתוח של מאמר בשלוש פסקאות.

מפגש 5: המחקר שלי: מאיפה מתחילים? 4.1.12

מה זה שדה מחקר, שאלת מחקר, מטרת מחקר, ואוכלוסיית מחקר בדגש על ההבדל ביניהם; איך בוחרים נושא למחקר? דיון פתוח על כיווני מחקר אפשריים עבור המשתתפות בסדנא (אופציונלי)

מפגש 6: דרכים וכלים לאיסוף מידע 11.1.12

כיצד מגדירים נושא לצורכי חיפוש מידע אודותיו? מה ההבדל בין מקורות מידע ראשוניים למקורות מידע משניים? מהם מאגרי מידע אלקטרוניים ואלו מאגרים רלוונטיים ללימודי מגדר? כיצד מחפשים מידע איכותי במאגרים אלו? ועוד.

מטלה מס' 3: חיפוש במאגרי מידע אלקטרוניים לפי נושא מסוים והגשת מטלה כתובה.

< חופשת סמסטר >

תאריכי מפגשים מדויקים לסמסטר ב' יועברו בהמשך:

מפגש 7: כל מה שרצית לדעת על התיזה במגדר ולא היה לך את מי לשאול

חוקים, נהלים, כללים, אפשרויות, דוגמאות ועוד.

מפגש 8: סדנת מחקר מעשית

העלאת נושאים ורעיונות ראשוניים של משתתפות בסדנא המתלבטות ביחס לכיוונים אפשריים לתיזה

מפגש 9: כתיבה מדעית על קצה המזלג

עקרונות ושלבי הכתיבה המדעית, שיטות לארגון וסיכום חומר; מבנה הפסקה ומבנה העבודה; רענון

כללי כתיבה נכונה ותקנית של משפט, סימני פיסוק ופסקאות.

מטלה מס' 4: תיקון טקסט שיינתן ללא סימני פיסוק וללא הפניות.

מפגש 10: מבנה העבודה האקדמית

הסברים מפורטים והדגמות לגבי מה נכלל בכל פרק – במדעי החברה: הקדמה, מבוא, סקירת ספרות, מתודולוגיה, ממצאים, דיון וסיכום; במדעי הרוח – מבוא, גוף העבודה, סיכום; כללים לבניית השלד של העבודה האקדמית - "ראשי הפרקים" לפי כל דיסציפלינה.

מפגש 10: קריאה וכתובה ביקורתית

עקרונות של הנגדה והשוואה וטכניקות למיזוג של טקסטים ואינטגרציה ביניהם; אבחנה בין עובדה, פרשנות, וטענה; מבנה הטיעון האקדמי וכתובת טיעון ביקורתית.

מטלה מס' 5: השוואה נושאית בעמוד אחד בין שני מאמרים שיוצגו בכיתה; חילוץ טיעון מרכזי מתוך

מאמר וכתובה של טיעון נגד ביקורתית.

מפגש 11: סיכום הסדנא

תיקון משותף בכיתה של מטלה מס' 5 וחזרה על נקודות מרכזיות שיעלו כבוערות במסגרת הסדנא.

תכנית מפגשים ימי רביעי – סמסטר א התשע"ב

2.11.11	קולוקוויום פתיחת שנה	
9.11.11	סדנאות מ.א.	הכנה לתזה שנה א' (ד"ר מיכל רום)
	סדנאות ד"ר	
	סדנאות שטח	
16.11.11	סדנאות מ.א.	הכנה לתזה שנה א' (ד"ר מיכל רום);
	סדנאות ד"ר	
	סדנאות שטח	
23.11.11	קולוקוויום מחלקתי	אלוף אורנה ברביבאי ראש אכ"א
30.11.11	סדנאות מ.א.	הכנה לתזה שנה א' (ד"ר מיכל רום);
	סדנאות ד"ר	
	סדנאות שטח	
7.12.11	סדנאות מ.א.	הכנה לתזה שנה א' (ד"ר מיכל רום);
	סדנאות ד"ר	
	סדנאות שטח	
14.12.11	כנס מחלקתי	גבריות
21.12.11	חנוכה	לימודים מסתיימים ב 1600
28.12.11	חנוכה	לימודים מסתיימים ב 1600
4.1.12	סדנאות מ.א.	הכנה לתזה שנה א' (ד"ר מיכל רום);
	סדנאות שטח	
11.1.12	סדנאות מ.א.	הכנה לתזה שנה א' (ד"ר מיכל רום);
	סדנאות ד"ר	
	סדנאות שטח	
18.1.12	קולוקוויום מחלקתי	גב' עדינה בר שלום
25.1.12	קולוקוויום מחלקתי	פרופ' רות בן-ישראל
1.2.12	כנס מחלקתי	מגדר ואמנות יהודית